

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР КОЛЛЕГИЯСЫНЫН АНЫКТАМАСЫ

Талас обlastтык сотунун судьясы Токтосун уулу Каныбектин суроо-талабын
өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2015-жылдын 29-майы

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: М. Р. Бобукеева, Э. Ж. Осконбаев, К. С. Сооронкулова катчы М.Э. Төлөбалиевдин катышуусунда Талас обlastтык сотунун судьясы Токтосун уулу Каныбектин суроо-талабын карап чыгып, төмөнкүлөрдү

т а п т ы:

2015-жылдын 27-апрелинде Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына Талас обlastтык сотунун судьясы Токтосун уулу Каныбек «Кыргыз Республикасынын Судьяларын тандоо боюнча кенеш жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыизамынын 6-беренесинин 3-бөлүгүндөгү «Судьялар кенеши тарабынан көрсөтүлгөн, беш жылдан кем эмес судьялык иш стажы бар судья Кеңештин мүчөсү боло алат» деген ченемдик жобосу Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 95-беренесинин 7-бөлүгүнө дал келбегендиктен конституциялык эмес деп табууну суранып, суроо-талап менен кайрылган.

Суроо-талаптан келип чыккандай, «Кыргыз Республикасынын Судьяларын тандоо боюнча кенеш жөнүндө» Кыргыз Республикасынын

Мыйзамынын 6-беренесинин 3-бөлүгүндө каралган судьянын кошумча беш жылдык стажын Талас областтык сотунун судьясы дискриминациялык ченем деп эсептейт, анткени бул ченем «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 17-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык келбейт.

Талас областтык сотунун судьясынын айтымында Судьяларды тандоо боюнча кеңешке Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан шайланган жарандык коомдун өкүлдөрүнө 30 жаш курак жана 5 жылдык иш стаж талап кылыша, ал эми Судьялар кеңеш тарабынан шайлануучу судьялар үчүн аз дегенде 35 жаш курак жана 10 жылдык стаж талап кылышууда. Бирдей эле кызматтык оорунга ар башка жаш курактык жана ар башка иш стаждык талап коюлгандыгы укукка жат, эл аралык нормаларга, Кыргыз Республикасынын ички мыйзамдарына карама-каршы келет деп эсептейт.

Негизги мыйзамда тандоо кеңешине судьялар үчүн өзгөчө бир кошумча талап же жаңыдан шайланган судьялардын иш стажына таянуу менен макамын төмөндөтүүчү ченемдер жок. Талаш жаратуучу ченем Кыргыз Республикасынын Конституциянын 95-беренесинин 7-бөлүгүнүн чегинен чыгып, «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4-беренесинин 3-бөлүгүнө карама-каршы келип, кошумча дискриминациялык талаптарды камтыгандыктан, аны конституциялык эмес деп таап берүүнү талап кылган.

Судьялар коллегиясы суроо-талапты жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, кайрылуу боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья М. Р. Бобукееванын маалыматын угуп, төмөнкүдөй тыянакка келди.

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 101-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык эгерде ар кандай сот инстанциясында ишти кароодо иштин чечилиши көз каранды болгон мыйзамдын же башка ченемдик укуктук

актынын конституциялуулугу жөнүндө маселе келип чыкса, анда сот Жогорку соттун Конституциялык палатасына суроо-талапты жиберет.

Бул конституциялык орнотуу жергиликтүү соттордун Конституциялык палатага суроо-талап менен кайрылуу укугунун ар бир эле учурда пайда болоорун билдирибейт, ал ишти маңызы боюнча чечүүдө колдонула турган мыйзам ченеминин конституциялуугу күмөн жараткан учурда гана колдонулат.

Демек, Талас областык сотунун судьясы Токтосун уулу Каныбектин суроо-талабы таризи жана мазмуну боюнча «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын талаптарына ылайык келбейт жана конституциялык сот өндүрушүндө каралууга жатпайт.

Жогорулардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 4-пунктун жана 5-бөлүгүн жетекчиликке алып, судьялар коллегиясы

а н ы к т а д ы:

1. Талас областык сотунун судьясы Токтосун уулу Каныбектин суроо-талабын өндүрушкө кабыл алуудан баш тартылсын.
2. Суроо-талап жана ага тиркелген материалдар кайтарылып берилсін.
3. Аныктама Конституциялык палатага даттанышты мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Бобукеева М. Р.

Осконбаев Э. Ж.

Сооронкулова К. С.

№ 24-0